SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 16 päivänä maaliskuuta 2022

168/2022

Valtioneuvoston asetus

vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

kumotaan vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (548/2015) 39 ja 70–76 §,

muutetaan 8 ja 14–16 §, 42 §:n 1 momentti, 43 §:n 1 momentti, 47, 48, 51–55, 55 a, 56–58, 62, 64, 67 ja 69 §,

sellaisena kuin niistä on 55 a § asetuksessa 755/2019, sekä

lisätään 50 §:ään uusi 3 momentti sekä asetukseen uusi 52 a, 55 b, 56 a ja 62 a § seuraavasti:

8 §

Matkakustannusten korvaaminen

Vankeuslain 4 luvun 3 §:ssä tarkoitetut matkakustannukset korvataan tuomitulle tai vangille antamalla tai lähettämällä hänelle matkalippu taikka maksamalla toteutuneet kustannukset tuomitun tai vangin ilmoittamalle pankkitilille tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

14 §

Tulotarkastuksen kirjaaminen

Tulotarkastuksesta on kirjattava:

1) vangin henkilötiedot;
2) tulotarkastuksen aika ja paikka;
3) tulotarkastuksen suorittanut virkamies ja todistaja;
4) miten vangin henkilöllisyys on todettu;
5) miten vankilaan ottamisen peruste on tarkastettu;
6) vangista otetut henkilötuntomerkit;
7) haltuun otettu omaisuus ja tiedot sen käsittelystä.

Tulotarkastuksessa laaditaan vankeuslain 9 luvun 2 §:ssä tarkoitettu omaisuusluettelo.

15 §

Rangaistusajan suunnitelman sisältö

Rangaistusajan suunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon:

1) tuomitun tai vangin aikaisempi rikollisuus, tuomitun tai vangin tekemän rikoksen tai tekemien rikosten laatu ja tuomitun rangaistuksen pituus;
2) tuomitun tai vangin sosiaaliset olosuhteet, yksilölliset tarpeet ja voimavarat;
3) arvio tuomitun tai vangin työ- ja toimintakyvystä;
4) tekijät, jotka lisäävät todennäköisyyttä syyllistyä uusiin rikoksiin;
5) tekijät, joilla todennäköisyyttä syyllistyä uusiin rikoksiin voidaan vähentää;

6) turvallisuuteen vaikuttavat tekijät.

Rangaistusajan suunnitelma sisältää:

1) tiedot sijoitusvankilasta;
2) täytäntöönpanon alkamisajankohdan;
3) tiedot turvallisuuden ylläpitämisestä rangaistusaikana;
4) rangaistusajan keskeiset tavoitteet;
5) tiedot osallistumisvelvollisuuteen sisältyvän toiminnan laadusta, sisällöstä ja vaativuustasosta;
6) tiedot asumista, työtä, koulutusta, opiskelua sekä sosiaalisen tilannetta ja muita olosuhteita edistävistä tukitoimenpiteistä rangaistusaikana;
7) tiedot mahdollisen poistumisluvan ajankohdasta ja edellytyksistä;
8) tarvittavat tiedot yhteydenpidosta vankilan ulkopuolelle;
9) tiedot mahdollisen valvotun koevapauden ajankohdasta ja edellytyksistä;
10) tiedot ehdonalaisen vapauttamisen ajankohdasta ja tiedot vapautumisvaiheen tukitoimenpiteistä ja tukitoimenpiteiden jatkumisesta vapautumisen jälkeen.

Yhteistyössä vankeuslain 4 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen viranomaisten kanssa on vangin suostumuksella huolehdittava siitä, että rangaistusajan suunnitelma sovitetaan yhteen mahdollisen sosiaalihuollon asiakassuunnitelman ja muiden vangin tarvitsemien eri hallinnonalojen palveluiden ja tukitoimien kanssa.

Kun suunnitelma laaditaan 7 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa ennen rangaistuksen täytäntöönpanon alkamista, suunnitelman tulee sisältää 2 momentissa tarkoitetut tiedot siinä laajuudessa kuin mahdollista.

16 §

Rangaistusajan suunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Rangaistusajan suunnitelman toteuttamisesta ja toteutumisen seurannasta vastaa sijoitusvankila. Sijoitusvankila huolehtii myös niistä valmisteluista, joita vangin päästäminen valvottuun koevapauteen tai ehdonalaiseen vapauteen edellyttävät.

Rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden toteutumista on vankilassa seurattava yhdessä vangin kanssa vähintään kolme kertaa vuodessa. Jos rangaistusaika on lyhyempi kuin neljä kuukautta, suunnitelma on lisäksi otettava vangin kanssa käsiteltäväksi hyvissä ajoin ennen vangin vapauttamista.

Jos suunnitelman toteutumisen seurannassa tai muuten todetaan, että suunnitelman tavoitteita on muutettava, vankilan on tehtävä arviointikeskukselle esitys suunnitelman muuttamisesta. Samoin on meneteltävä, jos suunnitelman toteuttaminen edellyttää vangin siirtämistä toiseen vankilaan, jollei arviointikeskus ole siirtänyt toimivaltaa asiassa vankilalle.

42 §

Sähköpostin käyttö ja käytön valvonta

Lupa sähköpostin käyttöön voidaan myöntää yksittäisen tai useamman viestin lähettämiseen tai vastaanottamiseen taikka koskemaan viestintää yhden tai useamman henkilön kanssa. Lupa voidaan myöntää määräaikaisena tai toistaiseksi voimassa olevana.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

43 §

Internetin käyttö ja käytön valvonta

Lupa internetin käyttöön voidaan myöntää yksittäistä tai useampaa tärkeää syytä varten. Lupa voidaan myöntää määräaikaisena tai toistaiseksi voimassa olevana.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

47 §

Poistumislupamenettely

Vangin on jätettävä poistumislupaa koskeva hakemuksensa käsiteltäväksi hyvissä ajoin ennen haettavaa poistumisajankohtaa.

Jos Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö päättää poistumisluvan myöntämisestä, hakemus on vankilan lausunnon kanssa viipymättä toimitettava keskushallintoyksikköön.

48 §

Poistumisluvan ehdot

Poistumisluvan ehdoissa on määrättävä:
1) vankilasta lähtöaika ja vankilaan paluuaika;
2) kulkuväline ja kulkureitti;
3) oleskelupaikkakunta;
4) poistumisluvan sähköinen tai muu valvontatapa sekä muut vankilan ulkopuolella liikkumista ja yhteydenpitoa koskevat ehdot;
5) päihteettömyyttä ja päihteettömyyden valvontaa koskevat ehdot;
6) vangin käyttäytymistä koskevat ehdot.

50 §

Poistumislupamatkan kustannukset

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Poistumislupamatkan kustannukset korvataan vangille antamalla hänelle matkalippu taikka maksamalla toteutuneet kustannukset vangin ilmoittamalle pankkitilille tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

9 luku

Kurinpito

51 §

Järjestysrikkomuksen selvittäminen

Epäillystä järjestysrikkomuksesta on kirjattava ilmoitus. Ilmoitukseen on kirjattava:
1) ilmoituksen tekijä;
2) vankila;
3) tapahtuma-aika ja -paikka;
4) syylliseksi epäillyn vangin henkilötiedot;
5) mistä järjestysrikkomuksesta vankia epäillään;
6) tapahtumaan liittyvät muut henkilöt;
7) selostus tapahtuneesta ja tapahtuman johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Järjestysrikkomuksen selvittämisestä on kirjattava:
1) vangin henkilötiedot;
2) muun kuultavan henkilötiedot;
3) tapahtuman yksilöintitiedot;
4) selvittämisen suorittanut virkamies;
5) mistä järjestysrikkomuksesta vankia epäillään;
6) kuulemisaika ja -paikka;
7) kuulemisen toimittanut virkamies ja todistaja;

8) syylliseksi epäillyn vangin ja muun kuultavan kertomus sekä muu näyttö.

Jos vanki on määrätty pidettäväksi erillään järjestysrikkomuksen selvittämisen ajan, erillään pitämisen täytäntöönpanosta on kirjattava:

1) vangin henkilötiedot;
2) erillään pitämisen alkamis- ja päättymisajankohta sekä täytäntöönpanopaikka;
3) erillään pitämisen peruste;
4) ajankohta, jona sijoittamisesta on tehty terveydenhuoltohenkilökunnalle ilmoitus;
5) tiedot vangin valvonnasta ja se, miten vangin terveydentilaa on seurattu;
6) valvonnassa tehdyt havainnot;
7) tiedot vangin päivittäisistä toiminnoista.

52 §

Kurinpitoasian suullisen käsittelyn kirjaaminen

Kurinpitoasian suullisesta käsittelystä on kirjattava:

1) vangin henkilötiedot;
2) kurinpitokäsittelyn aika ja -paikka;
3) käsittelyssä läsnä olleet henkilöt;
4) tapahtuman yksilöintitiedot;
5) tiedot asiassa esitetystä selvityksestä;
6) vangin lausunto ja mahdolliset muut lausunnot;
7) videoyhteyden tai muun vastaavan yhteydenpitotavan käyttäminen kuulemisessa;
8) tiedot määrätystä kurinpitorangaistuksesta.

Jos asia siirretään kurinpitorangaistuksen määräämisen sijasta poliisin tutkittavaksi, se on kirjattava.

52 a §

Kurinpitorangaistuksen täytäntöönpanon kirjaaminen

Jos kurinpitorangaistuksena on oikeuksien menetys tai yksinäisyysrangaistus, kurinpitorangaistuksen täytäntöönpanosta on kirjattava:

1) vangin henkilötiedot;
2) täytäntöönpanon alkamis- ja päättymisajankohta sekä täytäntöönpanopaikka;
3) täytäntöön pantava kurinpitorangaistus;
4) ajankohta, jona yksinäisyysrangaistuksen täytäntöönpanosta on tehty terveydenhuoltohenkilökunnalle ilmoitus;
5) tiedot yksinäisyysrangaistusta suorittavan vangin valvonnasta ja se, miten vangin terveydentilaa on seurattu;
6) yksinäisyysrangaistuksen täytäntöönpanon valvonnassa tehdyt havainnot;
7) tiedot yksinäisyysrangaistusta suorittavan vangin päivittäisistä toiminnoista.

53 §

Vangin henkilöntarkastuksen kirjaaminen

Vangin henkilöntarkastuksesta on kirjattava:

1) vangin henkilötiedot;
2) henkilöntarkastuksen aika ja tarkastuspaikka;
3) henkilöntarkastuksesta päättänyt virkamies;
4) henkilöntarkastuksen suorittanut virkamies ja todistaja taikka, jos todistajaa ei ole ollut, syy siihen;
5) henkilöntarkastuksen peruste ja suoritettu toimenpide;
6) ajankohta, jolloin henkilöntarkastuksen peruste on ilmoitettu vangille;

7) henkilöntarkastuksessa tehdyt havainnot ja löydöt;
8) haltuun otettu omaisuus ja tiedot sen käsittelystä.

54 §

Erityistarkastuksen kirjaaminen

Erityistarkastuksesta on kirjattava:
1) tarkastettava vankila, osasto tai muu tila;
2) erityistarkastuksen aika;
3) erityistarkastuksesta päättänyt virkamies;
4) erityistarkastuksen vastuuhenkilö ja tarkastuksen suorittaneet virkamiehet;
5) erityistarkastuksen peruste ja suoritetut toimenpiteet.

Erityistarkastuksessa tehdyistä tilan tarkastuksista ja henkilöntarkastuksista on lisäksi kirjattava 53 §:ssä tarkoitetut tiedot.

55 §

Henkilönkatsastuksen kirjaaminen

Henkilönkatsastuksesta on kirjattava:
1) vangin henkilötiedot;
2) henkilönkatsastuksen aika ja paikka;
3) henkilönkatsastuksesta päättänyt virkamies;
4) henkilönkatsastuksen suorittanut virkamies ja mahdollinen todistaja;
5) henkilönkatsastuksen peruste ja suoritettu toimenpide;
6) ajankohta, jolloin henkilönkatsastuksen peruste on ilmoitettu vangille;
7) henkilönkatsastuksessa tehdyt havainnot ja löydöt;
8) haltuun otettu omaisuus ja tiedot sen käsittelystä.

55 a §

Miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttumisen kirjaaminen

Miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttumisesta on kirjattava:
1) toimenpiteen aika ja paikka;
2) toimenpiteestä päättänyt virkamies;
3) toimenpiteen suorittanut virkamies;
4) toimenpiteen peruste ja suoritettu toimenpide;
5) toimenpiteessä tehdyt havainnot ja löydöt;
6) haltuun otettu omaisuus ja tiedot sen käsittelystä.

55 b §

Päihteettömyyden valvonnan kirjaaminen

Vangin päihteettömyyden valvonnasta on kirjattava:
1) vangin henkilötiedot;
2) päihteettömyyden valvonnan aika ja paikka;
3) päihteettömyyden valvonnasta päättänyt virkamies;
4) päihteettömyyden valvonnan suorittanut virkamies;
5) päihteettömyyden valvonnan peruste ja suoritettu toimenpide;
6) ajankohta, jolloin päihteettömyyden valvonnan peruste on ilmoitettu vangille;
7) tiedot virtsa-, sylki- tai verinäytteen käsittelystä;

8) vankeuslain 16 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua päihtymystilaa koskevat havainnot ja tieto siitä, ettei vanki ole vaatinut puhalluskokeen taikka sylki-, virtsa- tai verinäytteen ottamista;
9) puhalluskokeen taikka sylki-, virtsa- tai verinäytteen tulos ja tiedot tuloksen varmistamisesta.

56 §

Tapaajan henkilöntarkastuksen kirjaaminen

Tapaajan henkilöntarkastuksesta on kirjattava:
1) henkilöntarkastuksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot;
2) henkilöntarkastuksen aika ja tarkastuspaikka;
3) henkilöntarkastuksesta päättänyt virkamies;
4) henkilöntarkastuksen suorittanut virkamies ja todistaja;
5) henkilöntarkastuksen peruste ja suoritettu toimenpide;
6) ajankohta, jolloin henkilöntarkastuksen peruste on ilmoitettu tarkastuksen kohteelle;
7) henkilöntarkastuksessa tehdyt havainnot ja löydöt.

56 a §

Esineiden ja aineiden pois ottamisen kirjaaminen

Esineiden ja aineiden pois ottamisesta tapaajalta on kirjattava:
1) tapaajan henkilötiedot;
2) esineiden ja aineiden pois ottamisen aika ja paikka;
3) esineet ja aineet pois ottanut virkamies;
4) esineiden ja aineiden pois ottamisen peruste;
5) tiedot pois otetuista esineistä ja aineista;
6) tiedot esineiden ja aineiden käsittelystä ja mahdollisesta palauttamisesta.

57 §

Vankilan alueelta poistamisen kirjaaminen

Henkilön poistamisesta vankilan alueelta on kirjattava:
1) vankilan alueelta poistetun henkilön henkilötiedot;
2) poistamisen aika ja paikka;
3) poistamisesta päättänyt virkamies;
4) poistamisen suorittanut virkamies;
5) poistamisen peruste;
6) ajankohta, jolloin poistamisen peruste on ilmoitettu poistettavalle henkilölle.

58 §

Kiinniottamisen ja säilössäpidon kirjaaminen

Henkilön kiinniottamisesta on kirjattava:
1) kiinniotetun henkilötiedot;
2) kiinniottamisen aika ja paikka;
3) kiinniottamisesta päättänyt virkamies;
4) kiinniottamisen suorittanut virkamies;
5) kiinniottamisen peruste;
6) ajankohta, jolloin kiinniottamisen peruste on ilmoitettu kiinniotetulle;
7) ajankohta, jolloin kiinniottamisesta on ilmoitettu poliisille.

Säilössäpidosta on lisäksi kirjattava:
1) säilössäpidettävän henkilötiedot;
2) säilössäpidon alkamis- ja päättymisaika ja paikka;
3) säilössäpidosta päättänyt virkamies;
4) säilössäpidon peruste;
5) ajankohta, jolloin säilössäpidon peruste on ilmoitettu säilössä pidettävälle;
6) poliisin antamat ohjeet.

Säilössäpidon alkamisaika lasketaan kiinniottamisesta.

62 §

Sitomisen kirjaaminen

Vangin sitomisesta on kirjattava:
1) vangin henkilötiedot;
2) sitomisen alkamis- ja päättymisajankohta sekä paikka;
3) sitomisesta päättänyt virkamies;
4) sitomisen suorittanut virkamies;
5) sitomisen peruste ja suoritettu toimenpide;
6) ajankohta, jolloin sitomisen peruste on ilmoitettu vangille;
7) ajankohta, jolloin lääkäriä on kuultu, jos sitominen tapahtuu vankeuslain 18 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla.

62 a §

Voimankäyttövälineen käytön kirjaaminen

Voimankäyttövälineen käytöstä on kirjattava:
1) voimankäyttövälineen käytön kohteena olleen vangin henkilötiedot;
2) voimankäyttövälineen käytön ajankohta ja paikka;
3) ampuma-aseen käytöstä päättänyt virkamies;
4) voimankäyttövälinettä käyttänyt virkamies;
5) voimankäyttövälineen käytön peruste ja suoritettu toimenpide.

64 §

Tarkkailun kirjaaminen

Tarkkailuun sijoittamisesta on kirjattava:
1) vangin henkilötiedot;
2) tarkkailun alkamis- ja päättymisajankohta sekä täytäntöönpanopaikka;
3) tarkkailuun sijoittamisen peruste;
4) ajankohta, jolloin sijoittamisesta on tehty terveydenhuoltohenkilökunnalle ilmoitus;
5) ajankohta, jona lääkäri tai muu terveydenhuoltohenkilökuntaan kuuluva on tutkinut vangin terveydentilan;
6) tiedot vangin valvonnasta ja se, miten vangin terveydentilaa on seurattu;
7) tarkkailun aikana tehdyt havainnot ja löydöt;
8) tiedot vangin päivittäisistä toiminnoista;
9) tarkkailun aikana haltuun annetut esineet ja aineet;
10) haltuun otettu omaisuus ja tiedot sen käsittelystä.

Jos tarkkailua jatketaan yli seitsemän vuorokautta, jatkamisen peruste on kirjattava.

67 §

Eristämistarkkailun kirjaaminen

Eristämistarkkailusta on kirjattava:
1) vangin henkilötiedot;
2) eristämistarkkailun alkamis- ja päättymisajankohta sekä täytäntöönpanopaikka;
3) eristämistarkkailun peruste;
4) ajankohta, jona sijoittamisesta on tehty terveydenhuoltohenkilökunnalle ilmoitus;
5) ajankohta, jona lääkäri tai muu terveydenhuoltohenkilökuntaan kuuluva on tutkinut vangin terveydentilan;
6) tiedot vangin valvonnasta ja tarkkailuvaatetuksen käytöstä sekä se, miten vangin terveydentilaa on seurattu;
7) eristämistarkkailun aikana tehdyt havainnot ja löydöt;
8) tiedot vangin päivittäisistä toiminnoista;
9) eristämistarkkailun aikana haltuun annetut esineet ja aineet;
10) tarkkailuvaatetusta käyttävän vangin WC-tiloihin pääsyä koskevan pyynnön ajankohta ja WC-tiloihin pääsyn ajankohta;
11) haltuun otettu omaisuus ja tiedot sen käsittelystä.

Jos eristämistarkkailua jatketaan yli kuusi vuorokautta, jatkamisen peruste sekä henkilönkatsastuksessa ilmenneet seikat on kirjattava.

69 §

Erillään pitämisen kirjaaminen

Erillään pitämisestä on kirjattava:
1) vangin henkilötiedot;
2) erillään pitämisen alkamis- ja päättymisajankohta sekä täytäntöönpanopaikka;
3) erillään pitämisen peruste;
4) tiedot vangin valvonnasta ja se, miten vangin terveydentilaa on seurattu;
5) valvonnassa tehdyt havainnot;
6) tiedot vangin päivittäisistä toiminnoista.

Jos erillään pitämistä jatketaan, jatkamisen peruste on kirjattava.

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä huhtikuuta 2022.

Helsingissä 10.3.2022

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson

Lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ ISSN 1455-8904